

7939.

1369 augusti 9.

Katarina Magnusdotter upprättar sitt testamente. Till det kloster eller den kyrka, där hennes make riddaren Lidinward Haraldsson låter begrava henne, ger hon 100 mark svenska penningar, till Uppsala domkyrka sitt gods i Kräby i Rasbo socken och till Linköpings domkyrka sitt gods Kölja (nuv. Karlshov i Älvestads socken) att läggas till den minsta prebendan där. Till Skänninge nunnekloster ger hon sitt gods "Stedhingathorp", till Riseberga nunnekloster 10 mark penningar, till gråbrödraklostret i Jönköping 20 mark penningar, till varje gråbrödra- och svartbrödrakloster i Sverige 5 mark samt till kyrkan och kyrkoherden i de socknar, där hon har fast egendom 1 mark vardera. Till sin make ger hon 1/3 av deras förvärvade egendom, till priorinnan Iliana i Skänninge nunnekloster 5 mark, till sin biktfar, broder Viglog, 5 mark, till sin tjänarinna Ingefrid 1/2 stycke kläde från Ypern, till kocken Røde en häst värd 6 mark och till broder Henrik Tåt 3 mark. Till testamentsexekutorer utser (fru) Katarina ärkebiskop Birger i Uppsala, sin make herr Lidinward, herr Karl (Ulfsson) av Tofta samt herr Bengt Filipsson. I deras händer överlämnar hon sitt gods Ströja i Rasbo socken på villkor att ingen av hennes arvingar eller någon annan utan testamentsexekutorernas medgivande skall uppbära något därifrån innan testamentet är löst.

Utfärdaren beseglar tillsammans med sin make och övriga testamentsexekutorer.

Avskrifter i vidimationer på pergament [A] 1383 4/8 (saknas i RPB)– utfärdad av biskop Nils i Linköping – och [B] 1386 10/3 Linköping (RPB nr 2195; ett mindre hål är klippt i pergamentet) – utfärdad av biskop Nils i Linköping, Erengisle Suneson, jarl av Orkney-öarna, och riddaren Birger Ulfsson – ; båda handlingarna finns i Sv. Riksarkivet. – Texten trycks här efter A med beaktande av varianter i B.

Regest: RPB nr 884.

Om fru Katarina Magnusdotter se ÄSF I:2: *Bengt Bossons ätt*, s. 115.

Ang. Kräby och Ströja se Det medeltida Sverige. Uppland 1:3 (1982), s. 270 och ang. Karlshov (förr Kölja) se Svenska Orter. Atlas över Sverige med ortbeskrivning 2:2 (1952), s. 617. Prebendan var Crucis minoris, vars brev i Linköpingsregistret upptas under rubriken "Littere prebende Crucis minoris videlicet Kyla" (d. v. s. Kölja). Se t.ex. brev 1369 18/3 (DS nr 7861) och 1369 16/11 (DS nr 8000).

Om striden och senare uppgörelsen mellan Linköpingskyrkan och fru Katarinas arvingar rörande Kölja, se brev 1371 9/1 (DS X, nr 11) och handling 1383 4/8, RAppr II, Sv. Riksarkivet (RPPr H nr 67).

Se herr Lidinwards testamente 1369 25/8 (DS nr 7952).

In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti amen. Ego Katerina ^aMagnussa dotter^a licet corpore debilis mente tamen sana attendens, quod omnia, que in hoc mundo sunt, vanitati subiacent et ad suam tendunt originem naturaliter vniuersa, idcirco bona mea temporalia a Deo michi concessa commutare cupiens ^bin eterna testamentum meum^b ordino in hunc modum. Primo lego et confero clastro vel ecclesie, in quo · vel qua · maritus meus dilectus dominus Liniuardus^c miles corpus meum fecerit sepeliri, centum^d *marcas* Sweorum^e denariorum nunc currencium, ecclesie catedrali Vpsalensi^f bona mea Krebbbyg^g jn parochia Rasbo^h sita, ecclesie catedrali Lyncopensiⁱ bona mea Kyla^j addenda ad minimam prebendam ibj existentem, ^ksororibus clastri^k Skæningensis^l bona mea Stedhingathorp^m, dominabus in clastro Risaberghⁿ x *marcas*^o, ffratribus minoribus Junacopie xx *marcas* denariorum^p, cuilibet clastro tam fratrum minorum quam predicatorum in Swecia sito quinque *marcas*^q, cuilibet ecclesie, in cuius parochia aliqua bona jmmobilia possideo, vnam *marcam*, cuilibet eiusdem ecclesie curato vnam *marcam* · marito meo karissimo domino Liniuardo^r militi terciam partem de ^sbonis omnibus^s per nos comparatis, religiose^t domine Yliane^u priorisse clastri sororum Skæningensis^v quinque *marcas*, confessori meo fratri Vighlogo quinque *marcas*, Ingefridi famule mee dimjdiam peciam ypirst^x, jtem coquo^y meo Rødhe vnum equum de vj *marcis*, fratri Henrico Tach^z iij *marcas*. Huius autem vltime voluntatis mee et testamenti mei per meipsam, vt premittitur, conditi ac collati exequutores^{aa} constituo dominos honorabiles videlicet venerabilem in Christo patrem dominum Birgherum^{ab} archiepiscopum Vpsalensem^{ac}, maritum meum karissimum dominum Liniuardum^{ad}, dominum Karolum de Thoptum^{ae} militem^{af} ac dominum Benedictum Filippusson^{ag} dans eis et cuilibet eorum insolidum^{ah} exequendi predicta plenam et liberam potestatem rogans et requirens ipsos ac quemlibet

eorum humiliter et instanter, vt in premissis pio compassionis affectu fideliter agant, sicut anime mee nouerint expedire · suaque sigilla cum^{ai} sigillo karissimj mariti mei domini Liniuardi^{aj} prescripti et meo proprio presentibus apponant. In quorum eciam manus bona mea Strøø^{ak} jn ^{al}-Rasbo sokn^{al} sita tali trado condicione, quod absque requisicione et consensu illorum nullus heredum meorum vel alter aliquis jnde aliquid subleuare presumat, priusquam testamentum meum^{am} supradictum^{an} totaliter fuerit persolutum, prout excommunicacionis sentenciam et diuinam incurrere noluerit vlcionem. Datum et actum anno Domini M^occc^olx^onono, jn vigilia beati Laurencii martiris gloriosi.

^{a-a} Magnusadotter B. ^{b-b} Hopskrivet (men orden åtskilda med vertikala streck) A. ^c Lyniwardus B. ^d Alla sifferuppgifter omväxlande utskrivna eller angivna med romerska siffror B. ^e Sueuorum B. ^f Vpsalensi B. ^g Kræbby B. ^h Rasbo B. ⁱ Lincopensi B. ^j Kylia B. ^{k-k} P. g. a. hål i perg. endast begynnelsebokstaven s och slutbokstäverna austri B. ^l Skæningensis B. ^m Stæd hingthorp B. ⁿ Risebergh B. ^o Härefter denariorum B. ^p Saknas (p. g. a. hål i pergamentet) B. ^q Härefter denariorum B. ^r Lyniuardo Haralzsson B. ^{s-s} omnibus bonis B. ^t re ligiose utan avstavningsstecken vid radskifte A. ^u Yliane B. ^v Skæningie B. ^x yperst B. ^y coco B. ^z Så ms för väntat Tath, Taadh B. ^{aa} exequito res utan avstavningsstecken vid radskifte A. ^{ab} Birgerum B. ^{ac} Vpsalensem B. ^{ad} Lyniuardum B. ^{ae} Thøptum B. ^{af} Saknas B. ^{ag} Philippusson B. ^{ah} D. v. s. in solidum. ^{ai} vna cum B. ^{aj} Lyniwardi B. ^{ak} Strø B. ^{al-al} Hopskrivet A, B. ^{am} Saknas B. ^{an} suprascriptum B.